

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventurae Episcopi Cardinalis Albanensis,
Seraph. Doctoris Ecclesiae, Speculum Disciplinae, Et
Profectus Religiosorum: Libelli ad pietatem vtilissimi**

**Bernardus <de Bessa>
Bonaventura <Heiliger>**

Antverpiæ, 1591

De triplici gradu obedientiae. Cap. XLI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53148](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53148)

De triplici gradu obedientiae.

CAP. XLI.

Primus
gradus est
obedire
penae for-
midine.

PROFECTVS vel gradus obedientiae, quantum ad illa in quibus obediendum est, colligi possunt ex praedictis, id est, obedire ad praecipua, & obedire ad aliqua consilia, & obedire ad omnia bona & possibilia. Quantum vero ad mentem vel affectum obedientis, breuiter videamus qui sunt obedientiae profectus. Quanto autem quis altius in obedientiae virtute profecerit, tanto ei Deus erit exorabilior, & omnis creatura ad obediendum homini ordinata subiectior & obsequiosior. Infirmus obedientiae gradus est, ex timore supplicij obedire: sicut illi qui tantum obediunt superioribus suis in his quae praecipiente iusserint: ad alia vero tepidi sunt & negligentes, nisi in quantum communis consuetudo cogit, vel pudor humanus impellit, vel timor temporalis castigationis. Sufficit his qui huiusmodi sunt, ut mortale peccatum per inobedientiam non incidant, nec damnationem incurrant: & hoc est valde periculosum in professis obedientiam regularem: quia priusquam discutiatur an teneantur facere quod iubetur, forte mortalis inobedientiae laqueum aliquando incidunt. sicut qui nimis appropinquat praecipitio subito, dum non caute circumspicit, in praecipitium labitur. Cum Deo autem disputare velle stultum est, quasi velle contumaciter eum, ut non debeat iudicare hoc esse peccatum mortale, quod nostra opinio non vult pro mortali habere. Sua aestimatio est regula iustitiae infallibilis, non nostra argulosa opinio, quam nostram conscientiam appellamus. Solis radius nunquam facit angulum, sed semper directe in opposita sibi ferre

Simile.

uere

vere solet. Ita in nobis, siue ita videatur, siue aliter æstimemus, in professione obedientiæ non exprimimus hanc exceptionem, vt nolimus ad eam teneri, quando non adiungitur hoc verbum, Præcipio, vel, Per obediētiam hoc tibi dico. Vnde bonus obediens tam studiosè debet facere quod iubetur simpliciter, cum constat Prælatum suum tam plenè id velle, quàm si apponeret, Præcipio, vel, Per obediētiam iubeo hoc vel illud. Secundus gradus obedientiæ est, pro spe præmij potius quàm timore supplicij ad iniuncta voluntariè obedire. Iste non disputat in quo teneatur vel nō teneatur obedire: quia siue teneatur siue non, confidit sibi esse meritum, dummodo malum non sit quod iubetur, etiam si mala intentione Prælatus aliqua iuberet, quæ mala tamē nō essent: scilicet pro odio illius cui iniungeret vt eum sic tribularet: vel pro commodo proprio magis quàm pro obediētis profectu; non solum non nocet humiliter obediēti, sed etiam duplex meritum ex hoc habet, scilicet obedientiæ & insuper patiētis. Sicut inobediēti magis nocet bona intentio præcipientis Prælati & præcepti vtilitas, ex quibus duritia eius perpenditur; ita bono obediēti magis ad profectum prouenit indiscreti Prælati præcepti fulminatio, dummodo non fuerit contra Deum: vt si quis in ira pauperi pro lapide massam argenti in gremium iactaret, pauper non indignaretur pro ira iacentis, sed iocundaretur pro argento taliter acquisito. Tertius gradus est ex sola dilectione Dei, nō tantum voluntariè, sed etiam cum gaudio obedire: non solum ad facilia, sed & ad difficilia & dura etiam vsque ad mortem: sicut Christus factus pro nobis obediens vsque ad mortem, mortem autem crucis. Pudeat Dei seruos, tali Domino sic pigrè

Secundus
gradus
obedire
spe præmij

Tertius
gradus
obedire
amore Dei

Philip. 2, 8

Obsertati

pigre obedire pro regno caelesti, sicut est con-
 suetudo quibusdam; cum secularium principum
 & nobilium serui pro incerto merito & pro
 parvissima mercede tot labores in bellis, tot
 pericula, tot penurias, tot etiam a dominis op-
 probria & verbera dura patienter sustineant,
 tot itinera longa in legationibus dominorum
 promptè subeant; nec procrastinant; nec segni-
 ter exequuntur mandatum; nec difficultatem
 viarum vel pericula præterdunt; nec pactum
 pro labore præmittunt, sed incerti de præmio
 in tenera spe omnia imperata perficiunt, glo-
 riantes quod præ cæteris conseruis ad tale ne-
 gotium sint electi. Vide quàm seduli sunt cir-
 ca dominos, circûspicientes in quibus eis ser-
 uire & placere possint; & cum non tam verbum
 iussionis audierint, quàm nutum oculorum
 aduerterint, statim quasi præcipites exiliunt,
 & avidè auscultant quid eis placeat & quid ve-
 liat. Et licet seruorum Dei obedientia quan-
 tum ad affectum ex maiori seruire prodeat;
 tamè quo ad effectum ille videtur perfectior,
 qui ita promptus & constans esset ad omnia
 iussa implenda, sicut in seruis secularibus in-
 uenitur. Sicut de sanctissimo Patre nostro
 Francisco legimus & primis eius sociis, qui
 non solum ea quæ beatus Pater eis verbo ex-
 pressit promptè adimplebant; sed etiam si ali-
 quo indicio beneplacitum eius poterant cog-
 noscere, studiosissimè perfecerunt, sicut ab ipso
 didicerat sancto Patre. Hac virtute Abraham
 obediuit; non tantum exire de terra sua, & pe-
 regrinus esse in aliena, sed etiam unicum filium
 suum Isaac voluit immolare. Pro hac Prophete
 & Apostoli & alij sancti exposuerunt se omni-
 bus laboribus, periculis, persecutionibus, &
 tandem morti pro Christo: de quibus Domi-
 nus specialiter dicit, Si quis vult venire post
 me,

Gen. 12, 1

Gen. 22, 2

Mat. 24, 24

me, abneget semetipsum, & tollat crucē suam,
& sequatur me. Semetipsum abnegat, qui sui
iuris esse recusat, & totum se alterius arbitrio
subiicit propter Christum: sicut Christus non
venit facere voluntatem suam, sed Patris sui,

De paupertate.

CAP. XLII.

CONTIMPTVS diuitiarum opponitur
Cauaritz rerum temporalium. Hic quan-
doque & paupertas spiritus appellatur. Qui-
dam autem sunt pauperes rebus & non spiri-
tu; sicut qui libenter essent diuites, sed nō pos-
sunt, vt pauperes mundi. Quidam sunt pau-
peres spiritu & non rebus; veluti qui diuitias
non pro ipsarum amore possidēt, sed pro amo-
re Dei, vt cultum Dei per eas amplificent &
defendant pauperes, vel pro amore Christi, vt
proximis inde tubueniant: sicut Abraham, Da-
uid, Iob, Loth, & Iosias, & consimiles. vel pro
obediētia principatus vel dignitates suscipiūt;
vt beatus Gregorius Papa, & alij sancti Epi-
scopi qui pauperes esse elegerant; sed iussu di-
uino alter factum est, vt principes terræ con-
stituerentur, & dispensatores rerum Ecclesia-
sticarum præ aliis: sed in se paupertatis propo-
situm nō abiicientes, tanto laudabiliores pau-
pertatis sectatores, quanto etiam in diuitiis ab
eius amore non sunt separati. Quidam verò
sunt pauperes spiritu & rebus; qui nec habent
diuitias nec habere volunt, etsi possent cōmo-
dè sine peccato. Hi tanto feliciores sunt, quan-
to à laqueo cupiditatis elongati. Horum
sunt duo genera. Primi, qui non habentes di-
uitias, fecerunt de necessitate virtutem, nō-
lentes etiam eas habere si possent. Secundi,
qui potuerunt habere diuitias, vel habuerunt,

100. de 38

pauperum
varia gen
nera.

100. Dia
con in vita
Gregorii,
l. 1. c. 39.
Vide Prosp.
de vita cono
temp. 6. p.